

JOHANNES FISCHERUS, Lubecensis, in schola jam patria felices in studiis.
is progressus fecit literariis, ductu praeceptorum Henr. Bangerti, Correctoris tunc illius celebey-
rum, cui postea A. 1664. ad Rectoris electo dignitatem, carmine Heroico, Hamburgo trans-
missio, gratulabatur (1). Ex ista digressus, A. 1653. in vicina Academia Rostochiensi Aug. Vare-
num (a quo deinceps A. 1666. egregio, contra adversarios Stadenses instructus est testimonio) (2),
hujusq; Collegas, in Altorfina A. 1658. Theod. Hackspannum et Joh. Conv. Durrium (3),
et in aliis Theologos alias celebres, sacri Duces, successu itidem faustissimo, habuit curricu-
li. Cum Academias, Magistri Philosophiae ornatus titulo, reliquisset Germanicas, ac iter me-
ditaretur Gallicum, A. 1662. uti ab amico ipsius quodam mihi est narratum, in templo in
Parochum incidit ruralem, qui soli fere hactenus immovato Theologiae Theoreticae
ac Polémicae, contra Practicam autem noxiis occupato praejudiciis, et, in colloquio familia-
ri, Frid. Breelingii Lapidem Pastorum Lydium, nuper editum, librum appellare Qua-
kerorum scatentem erroribus haud verito, praeceps istud exprobabat Judicium, et,
ut mentem mutaret, et vera secesseret; Christianismi praeceos studio totus deinde va-
cavet, suis persuadebat monitis. Ruri apud hunc monstruo commoratus tempore,
Hamburgum, et inde Stadum, se contulit, vitamq; illie agens privatam A. 1665. Richardi
Baxteri, Theologi Angliae Reformati, Libellum de Abnegatione sui ipsius necessaria, in
linguam a se translatum Germanicam, Iuris fecit publici. Quem cum, e Pastoribus ux-
bis Stadensis, in sermonibus ex ambone sacro habitis, unus Zelo praecepiti, tanquam
fanaticum et Elepozo, improbareret, alias vero laudaret, et cum nostro defende-
ret, sacra inter illos orta est controversia, scriptis aliquot ~~discrepantibus~~ continuata eristi-
cis, et aegre tandem, postquam ab utraque parte Collegiorum in Academias Germa-
nicae Lutheranis Theologicorum conquiri coepabant Judicia, tribus istorum, versus
ni patrocinatis Fischerianae, sopia. Junctim, ~~scriptis~~ et scripta illa eristica, et
Judicia Academica, prodisse perhibentur in Sylloge peculiaris A. 1669. (4), sub titulo
Ürgnährige Rätselkunst in religions-sachen, excusa. Litem istam, oblivione prope-
modum iam sepultam, animo hostili, et censura, ob hunc, iniquiori, Fischeri A. 1693. iterum
exprobavit Joh. Frid. Mayerus, disseminatorum librorum hereticorum verbis cum accu-
sare haud veritus sequentibus (5): So warfft Inx von d. D. Spenern so forß gneißn-
un Sachs fisch in Linfland, roovoan gaufz Stadn grüngnß gnbra fan, alß wölfno-
ne mis Calvinisschn Bürgnß unverirrt und untrübt. In dñm In Sachsen Theologi-
ſu Gründersalldn din waßgnß Indrenngnß gnlagt, und din Sachsen Theologi zu
Upsal offnubahenn noch infjo ſinn unverdunstn. Controversia Stadensis occasio-
ne, et Pastore, qui in hac Parastata ipsius fuerat, commendante, a Christiano Augusto,
Comite Palatino familiae Neoburgico-Sulzbacensis, Principe Pontificio quidem, sed pio, pru-
dente, moderato atque eruditio, non multo, post ad supremam Ecclesiarum in ditioni-
bus suis Lutheranarum vocabatur (Populus, usq; licet aliquamdiu munus istud recusa-
ret, ingenti cum illarum commodo, quod Princeps omnia illius consilia de Christianismo
degenerem emendando approbaret, et exequeretur, auspicio praeſciebat). Testem
allego D. Phil. Jac. Spenerum, Theologum eodem, quo ipse, vera pietatis Zelo flagran-
tem, quocum officio hoc fungens amicitiam contraxit intimam, ita de Pylade hoc
suo scribentem (6): Tanto feliciores illi sunt, quibus tales Principes coelitus dati, qui, cum
a religione ipsa alieni sint, pietatem tamen, juxta ejus regulas, promoveri et cupiunt,
et juvant. Ut memini ex Maxime Reverendi Domini Fischeri (qui nunc generalis Livo-
niorum Superintendens est, prius vero Ecclesiarum Principatus Sulzbacensis moderator e-
rat) ore audivisse, non facile se ullum consilium suppeditasse, quo in nostris Ecclesiis,

- Θ. d. 17. Maii A. 1705.
(1) v. 36. Henr. a Seelen
P. I. Athenarum Lubecens-
ium p. 310. 310. 312.
(2) v. Seelenium l.c. p. 310.
(3) v. Disputationes Altorf-
inas, in scriptorum me-
morandas Indice.
(4) in 4. v. Seelenium l.c.
p. 310. 311.
(5) in One Warnings vor
Gross Antwerpenschn Bürg-
en, In dñm Klugheit Inx
Gneißn, d. 3., p. 7.
(6) Tomo I. Consil. The-
ol. Latin., c. 2. Art. 3., n. 16.
p. 363.

75

(7) V. Jonas Joh. Phragme Principatu*rum* isti subjectis, Christianismus verus promoveretur, quod non confessim Prin-
nii Rigam Literatam (seu-
Disp. de Scriptoribus Ri-
gensibus) Rostochii A. 1699
Praxis D. Zach. Grapio
Juniore, propositam, p.
12-13. Et M. Adr. Preus-
manni Rigam anni 1698.
Literatam p. 7.

(8) V. Phragmenium I.c.
(9) V. Phragmenium Et
Preusmannum II.cc.
(10) V. Henn. Wittenii Ex-
melior Tomi II. Diarii Bi-
ographicici Sec. XVII., lit.
f. i. b., et Jacobi le Long
P. II. Bibliotheca Sacra
p. 635.

Cit. in Homonymoscopia,
Sect. I. c. 3, ff. 10., p. 60.

(12) V. Christ. Kelchii Linf
Lan. Siffr. Sistoria, P. V.,
p. 628. 629.

(13) V. Kelchium I.c.
(14) P. III. Consil. Theol. LA
tin, c. 6. A. Art. 2., n. 3, p. 612.
613. 75 v

In eisdem usum, ipso hortatore et EpyodiuxIn, Biblia Sacra, per interpretes, quos ope con-
silioq; adjuvabat, idoneos, in tres Livonia Dialetos, Letticam, duplicemq; Esthonicam,
sunt translat*a*, et ex istis (de quibus in Scriptorum plura dicentur Indice) versionibus,
duar, Lettica scilicet et Esthonica-Dorpatensis, ab eo in Sacerdotum, quibus praeferat, revisa
Synodis, ac deinde sumptibus potissimum, Edit*a* propria*s*, regia tamen sublevatis munifi-
centia. Esthonica contra altera, in Ecclesiarum Wyhriensium, Ferwersium, Oesiliensium,
aliarumq; vicinarum, usum concinnata, ob Clericorum lucem non vidit dissidium, sed
ad hoc delitescit inedita (13). Conatus nostri, atque Gurépyw*r*, incolas Ingric*a*, Livonis
vicinos, a sacris Russicis ad Lutherana, sine vitamen illa, traducendi, a Phil. Jac. Spe-
novo, in Epistola ad ipsum A. 1687. 2*parata* (14), hisce verbis est celebratus: Circa conve-
sionem Ingricam vestram laudo industria*m* et fidem, nec vero puto grave futurum, quod
a brachio seculari oper*m* sperare potest, modo non prohibeant*m* Evangelicis uti medi-
is, quibus benedictio divina neutiquam deesse potest, nec Moscus illis i^{er}asci. Nam, cum
macto non succurrit, fa-
forte haberet hoc gens, de quo conqueveretur, si fidei socii, quacunque adhibita*v*, ad

nosta*r* sacra pertraherentur; omnis tamen querelarum vis perit, si ostendetur, non
aliud vos egisse, quam ut lucem verbi divini praeferretis hominibus, eosque divinorum
omnium ignavis, et non alios Ecclesias nostra*r* adduceveretis, quam volentes atque

obviis: Oīōē ē TETNIS EUX.

Phil. Jac. Speneri Epistola ad illum Theologum sedecim Parte III. Consilio sum hujsus Theologorum Latinorum, Francofurti A. 1709. in 4. excusorum, p. 109-112. 215. 216. 217. 289-292. 296-299. 360-363. 376-377. 378. 392-395. 612. 613. 614. 654. 655. 656. 713. 714. 715. 756. 757. 758. 762-763. 764. 780. b. 781. a. b. 782. a. b., leguntur, sed suppresso ipsius nomine.

Confessi etiam de Fischevo (cujus Vita historiam ab alio scriptam, nullibi haec tenus invenire licuit), prater Longium, Phyagmenum, Kelchium, Preussmannum et Seelenium, aliosq; supra Jam allegatos, poterunt eadem Speneri Consilia Theologica Latina, P. I., p. 17. 18. 95. 96. 297. 363, ac P. III. p. 169. 170. 173. 180. 338. 456. Ejusdem Braunvorstung Ino Vnfigo Sre Pietistru, c. 3. §. 5., p. 171., franzif Ino glaublich vom aufzgn Ino munif p. 119. 120, et tunc Ino Magazinif vngn D. Joh. Frid. Mayern p. 33. 34., Vinc. Placcii Tomus I. Theatri Anonymorum et Pseudonymorum, c. II., p. 414. 415. + teach. Meierie (a Seelenio allegati) Diss. de Claris Fischeris p. 33., et Homonymoscopia nostra (scriptores enumerans illi cognomines), Sect. I., c. 3., §. 10., p. 59.

+ Joh. Fabricii Pars IV. Historia Biblioth. Fabriciana p. 418.

ELOGIA.

D. Phil. Jac. Spenerus (cujus iudicia aliquot de nostro honorifica in vita tam recitavimus historia), Parte III. Consil. Theol. Lat., p. 169. 170. (in Epistola ad Joh. Wilh. Petrycum), ita de illo: Quia Domino Fischerio apud vos virtus versa, ignoro, id vero scio virum esse, qui Sulzbaci rem divinam egregie promovit, et nunc in Livonia idem agit: adeo, ut ex ipsius consiliis, divinae precedente benedictione, plurimum Ecclesia promittam. Eadem Parte III., p. 173. et 180., Theologis eum annumerat pietatis promotioni faventibus, multamq; spem facientibus novas lucis Septentrionem illustratur; ac p. 338. Virum tam insigniter de causa Domini me- rentem, p. 758. Deus Ecclesia, et p. 781. a. Theologum primariae dignationis et exquisita pru- dentia, salutat.

Ab eodem Spenero, in Tractatu von Ino franzif Ino glaublich vom aufzgn Ino munif sgn in glaublich-faschn, noster appellatur p. 92. Ino Vorstreligh Linfländisch Dr. Ge- neval-Superintendentens; ac p. 119. 120. Ino umb Gas Ino Gotts fgnns vng. Ino in- nos Anfö, mit xininx Enz, ünnymüdenm nifns vor Gotts nixn, und ein waßgnit altnu ünd züngn fink nizüfürfenn, Christligrn flüggnit ünd Theologissimum wan- gen, vng. Ino Gen. Superintendentens in Linfländ (von Ino J. D. Manne, und andren, road Ino Kirchn, und ino städt Sarinum, nifstn sijn odr. nifst sijn, für Enznum vor nien nien astn soltn); nec non nien Kirchhoffennt Theologus, Ino sijt mit rhetorica- tionibus ünd vorstellunni nifst abronjan läst, sondern, wiñ nr. Ino waßgnit träftig fenibit, also sijt auf gngn alle vngfrägungn Inüslig und gründlich Sarzüstrellungrn- wogunt ist. Confer ejusdem tunc Ino Magazinif und inßhüld, vnd Ino D. J. F. Mayern, c. 2., p. 33. 34., ubi nungs franzif Ino und vorvng. Ino Mannes, et Braunvorstung Ino Vn- figo Ino Pietistru, c. 3. §. 5., p. 171., ubi nungs ümb Ino Kirchn fgnns vng. Ino Mannes, elogia Fischerio tribuuntur.

Christ. Kortholt (in Tr. de variis S. Scripturar editionibus, c. 30., p. 371. edit. secunda anni 1686. auctioris) Vir audit celo domus Dei plenus, deg; Ecclesia, praeceps illorum locorum (Li- voniae scilicet), praecclare meritus.

Dethl. Cluvero (T. I. Nova Criseos temporum, num. 52., p. 415.) nra. Unifonscigenfny Theologus.

Joh. Fabricio (I. c. p. 418.) Vir de literis aquae ac pietatis studio praecclare meritus.

SCRIPTA EDITA.

I. LATINA

Disp. de Libertate Christiana contra Jugum Traditionum & ypræfatu tuenda, Præside Tho= dorio Hackspanio. Altovfii 1658. in 4.

Pentas Miscellaneorum Philosophicorum, Præside Joh. Cony. Durrio proposita. Altovfii 1659. in 4. Dogmatum fidei Christianæ, ex S. Scriptura, iuxta seriem Augustanæ Confessionis, repetitorum, Decas prima, in Synodo Livoniae dioecesana, quæ Wendorf. d. 5. 6. et 7. Julii A. 1676. habebatur, ad disputandum proposita. Riga 1676. in 4.

Eoundem Decas altera, in Synodo, quæ Dorpati d. 13. 14. et 16. Augusti habebatur A. 1690, proposita. Riga 1690. in 4. V. Zonæ Joh. Phragmenii Rigam literatam p. 13.

II. GERMANICA

ET LIVONICA.

X. PROPRIA.

Christiani Conscientiosi Dr. 9/ffrnbu, Iarini nr fragnt, ob nr in Inv. Lüftnissifnu religi-
on fōnum sūlig rōnē Inu, bauftroßnf von Christiano Alethophilo, Theol. Studiōs. fo 17
finbningfūgnt in Epistol Christiani Conscientiosi sūlōst. Prodiit circa A. 1670, in 4. ac de in-
de, sine mentione loci, A. 1682. ac 1714. in 12. recudebatur. Quibus editionibus Jenensis etiam an-
ni 1712. est addenda, si fidem Catalogus meretus nundinalis. In hoc Responso Christiani-
Alethophili, sive (quem sub larva ista latere Phil. Jac. Spenerus, Parte I. Consil. Theol. Lat.
p. 17. 18. detexit) Fischeri nostri (perperam enim istud a Vinc. Placcio, Tomo II. Theatri Anon.
et Pseudon. p. 176. Valentino Alberti, Theologo Lipsiensi, Inv. Grin. Lüftnissifnu Auftroß auf
Christ. Conscientiosi Dr. 9/ffrnbu an allen Evangelisch Universitäten, Lipsia A. 1670. in
4. impressa, scripti contra eundem adversarium, ab hoc diversi; Autori, a Christoph. Augu-
sto Heumanno autem, in Schediasmate de Libris Anonymis et Pseudonymis, P. II. p. 143.,
erronea literarum initialium 3. F. quibus Paulus Antonius, in Notis ad Concilii Tridentini
dogmata p. 149. designaverat, interpretatione decepto, Joachimo Fellerio, Professori Poe-
seos Lipsiensi, tribuitus), examini subjecta est Epistola Christiani Conscientiosi, scriptoris
itidem Pseudonymi (quem Joh. Schefleyum, Medicum Silesium, ad Pontificios transgressum,
fuisse, illius moribundi postea docuit confessio, teste Val. Alberti prefatione Inv. Grünbligun Güt-
aufnus übny Inv. fästligr. 1/ffrnbu Florim Raxundi in Joh. Schefleyi, A. 1670. sub sequen-
ti edita titulo: Dr. 9/ffrnbu an allen Evangelisch Universitäten, in vñlgnm nr/ni, in-
gnro/nnu-scrupel proponit, und zu nrörtnr biffnf: I. Ob nr in Inv. Lüftnissifnu An-
ligien fōnum sūlig rōnē Inu, wail sin nrift in Catholisch ist, in Inv. all' nra, secun-
dum omnes Doctores, Sin sūlēgnit für Joffnn? II. Ob Sin innign in Catholisch nrny
Sin fo grununrf rōnē, ob nr, so nr Sin nrift ist, ronlghn nr Inu nrny? Scriptori huic, apo-
stasiā tunc meditanti, scrupulisq; suis tanta satisficeri postulanti evidētia, ut Judicio suo
privato (in controversiā religionis, uti contendebat, non adhibendo) haud opus esset ad verum
a falso discernendum, a Fischerio solide est responsum, cum applausu tum aliorum, tum
præsentim Phil. Jac. Speneri, opusculum hoc, in Consiliis Theologicis Latinis, T. III. p. 456.,
et T. I. p. 17. 18. 95. 96., honoriſce commandantis, et loco ultimo (T. I. p. 95. 96.) ita de illo
scribentis: Responsum hoc hi secunda vice recusum est, dignum, quod a te, et omnibus, qui
cum Pontificiis conversari necesse habent, diligenter et cum cura legatur. Cum Jam octo et
plures anni effluget, quod vice prima libellus prodiit, nullus inventus est, qui in eo re-
fellendo periculum virium facere auderet; cum tamen sciām, Virum Illustrēm ingenti
pretio emteturum fuisse, si quis cum successu id facere quivisset. Sed manebit hoc etiam

libello invicta veritas. Quibus gemina sunt, quæ, in eiusdem Speneri Epistola ad Amicum von
Dre rohnsnudnu grfaß vor Dnu Fabstüch, A. 1681. exarata, Parte W. In Theologischnu
Bndnusfnu, Art. I., Sect. VII., p. 30., leguntur: Mir Onuß am raffsamstu, daß, Sür, j
nunqn volgngründnu, dñm, Drüßligr und fürfz scripta, Dns Fabstüch üngründ in S
gründ vorgnstellnt, und solchm unqz abß vorhin in dñm gnbräfft warden.
Dingz sñg ih sñr raffsam, so auch Dndrungen, wos vor Dns Mh, sollen winder aufganz-
engt warden Christiani Alethophili Aufwoort auf Christiani Conscientiosi Dndffrni-
bnu, wosqñ nicht unqz von mir, sondern von vñlbn vñständignu, so Politicis, abß fñr-
dignen, vor das solidnus gnthaltn roixd in dñm allnu Dnu, wosqñ von laugn zhit
ausgangn. So ist gnüscht gngnu dñm algnmnu angriffen Inx Fabstüch, von
Dns Kirch und unsrxm Fndigam, und wird Dnu, wosqñ sñdint habnu,
nun vñlliqn vñguignu gdonu, und sin vñrwohnu gngnu dñm vñrführung. Dingz
aßt nicht, das sñr inmeagls nunn ~~in~~ Inx Fabstüch in dñm vñrführung wird, sol-
lnd hñ refutirn; odne, da nō nunn vñrführu wird, bin ih vñsigt, nō reixd n
und Abgnn. Impugnat tamen denum Responsuム hoc Fischerianum (cujus Autorem
ignorabat) D. Joh. Brevingius, Protonotarius Apostolicus, Collegiis Canonicoorum in aude D.
Bartholomaei Francofurtana Decanus et Scholasticus, in scripto, Moguntia A. 1683. in 12.
Sub sequenti publicato epigrapha: Dns glaubnus und Religions-scrupel, dñrß dñr sñr
Protestirnudnu Aufwoort vñrungent, und nicht vñrnbñrt. Sed illi, statum contro-
versia pervertenti, et Christianum Conscientiosum ad hanc sibi questionem responderi
voluisse contendenti: An in Lutherañorū salvati posset religione, cum fides illorum
in privatū cujuslibet Judicium ultimato resolvatur? Eiusq; negativam defendant,
biennio post a Fischeru, sub eadem larva Christiani Alethophili denuo delitescente, li-
bellus sequens est repositus.

Wahrer Christu Vngnünftigny gestnödnu, in Prüfung Dns glaubnus-ligrn nach
Inx Drifft, gngnu Dns ünvnünftigny Blidnu Exhortam in glaubnus-ligrn, wo-
hü D. Joh. Breving, in sñnum Tractatlin: Dns glaubnus und Religions-scrupel,
dñrß dñr sñr Protestirnudnu Aufwoort vñrungent, und nicht vñrnbñrt; dñ
ninfältign hñ vñrlñtinn frarffnt, abß doctis worfn vñrfädignf von Christiano Ale-
thophilo, Inx S. Drifft Inflissnu. qm Dns Enfroß nachfrift ist D. Breving's Tractat
fintnu angndrürff Riga 1685. in 12. Fischerum Autorem esse, e Joh. Uppendorfii lite-
ris didici, et deinde Val. Ern. Löscherus quoque, in Dnu Dusfüßignu Nachfriftin von The-
ologischnu ligrn, Sect. II. A. 1712., p. 242. 243., publice monuit. Commendatur a Phil. Jac.
Spenero Parte I. Inx Theologischnu Bndnusfnu, c. I., Sect. 15., p. III.

Fndigf von Eristgläubignu Vñrftsaunn pflichtf, bñm Inx Carolo Dnu XI., König-
gn in Dfron Dnu, von Inx Einfläufischnu Ständnu, hñ Riga, am 23. Sept. A. 1687.,
gnlnischnu fülgung, abß 2. Reg. XI. 17. Inflissnu. Riga 1687. in 4. V. Jona Joh. Phrag-
menii Rigam literatam p. 13.

Exhortatio Eristgläubignu Bndnusfnu über dñm fidic-formulam Reverendi Ministerii
hñ Hamburg. A. 1690. in 4. Recusum in Actis Pietisticis, Francofurti Aribgi. in 4. editis,
num. 17. Controversia Presbyterii Hamburgensis de nova Juramenti ecclesiastici for-
mula, A. 1690. ei obtrusa, quam Judicium hoc Fischerianum improbavit, historiam Parte
IV. Isagoges nostry ad Historiam Limbyricam, c. 10., §. 22., p. 602. 606., invenies. Cri-
minacionibus, quibus Judicium istud Joh. Frid. Mayerus, illud nunn mis öffnissligren

F 2 v.
grobnu mūrwaßnritnu und schmäflignu aufgänglichnu augnfülltn schrift appellare hand
veritus, ac peculiarem ejusdem reputacionem, sed nungam editam, pollicitus, A. 1691, in Ad-
ditamento Inr. D. fütschfriß Ins. Ministerii fü Hambürg windet D. Phil. Jac. Spenerum
p. 86; insectari non dubitavit, a Phil. Jac. Spenero, Fischeri vindice, eodem A. 1691, in Inr.
frychnit Inr. Gläubignu von Inm aushna Inr. mūrwaßn in gläubnus-saghn, c. 8., p. 19.
120, et A. 1692, in singn Inr. Waßnrit und ünschuld windet D. Mayern, c. 2., p. 33. 34.,
breviter quidem, sed nervose, est responsum.

In Offenb. Salbung Ins. strelbnu in Lembus Ins. hrennu Jesu Christi, in und an sinnen
Glaubignu, odre Erinnerndis, auß z. Cor. IV. 10, überl. Wilh. Ludov. Speneri (D. Phil. Jac.
Speneri Sohn), Theol. candidatum, in Ronund in Linpland A. 1696. gschaffnu. Berolini
A. 1697. in 4. Recusa Francofurti A. 1697. in 4., in Appendix Inr. Finbundnu abförlung
Inr. Christlichn Erinnerndis D. Phil. Jac. Speneri, adjectis XXII. Concionibus ipsius Wilh.
Ludov. Speneri. V. Val. Erm. Löcheri. Vvsguß. Narratione von Theol. saghn, Sect. 5. A. 1712. p.
806, et Catal. mundin. Lips. A. 1697. vern. p. 13.

Das Bild nūn gütne und glückliche Regnuntn, odre Erinnerndis über Carolum XI.,
König von Schweden, am 24. Nov. A. 1697. gschaffnu. Riga 1698. in fol. V. Nova Literaria
Lubecensis, M. Jul. A. 1698, p. 110, et Phragmenium l.c.p. 13.

Brieft Ins. roas, rongnu Inr. Erwagnliss-Lütfwirffnu Gnißlichnu
von Inr. Universität und Stadt-Ministerio in Halln, nūn hnt hro gschwobtn
differentier, dñs dñs von Ehrefürstlincr Überflächlichkeit in Brandenburg
gnädigst vnxordun Commission abghandelt, und, dñs hro brüdigung, in Göttlinen
sngn, augnřigstes woz Inr. Colonia ad Sveum 1700. in 4. De hac Relatione, quo in
lucem erwünnes prodit, sed Fischero tributur in Continuatione Bibliotheca Nom-
inalis Ludoviciana p. 28., consuluntur, quo sub finem Vtix illius Jam sunt narrata.

Judicium de Gratior revocatricis termino Germanicum, cum alio similis D. Franc. Jul. Lütkenii aula
Danica Theologi, Lipsia A. 1701. **J. ALIENA.**

Richardi Baxters Nonfrondosum Verläugnung in his Relat., auß Inm Englischn vnz. Inz.
sigt dñrs J. F. L. (i.e. Joh. Fischerum Lubecensem). Hamburgi 1665. in 8., Francofurti 1672.
et 1682. in 12. De Controversia Stadensi, ob versionem hanc temere nostro mota, Vtix ipsi-
us plura retulit historia. Fischero eam deberi Vinc. Placcius, Tomo I. Theatri Anon. et
Pseudon., c. II., p. 414. 415, Jam monuit.

Biblia, das ist dñs ganzen dñlichen Schrift alten und neuem Testamnito, dñrs D. Mart.
Lutherum vnz. Sniffis, saint Joh. Arndii Informatorio Biblico, Joh. Habermanns In-
sfnu, und nūnum Ansangbüch, außgngnbn von Joh. Fischer, mit nūnum Vorzn. In
Insblbm von Inr. Erbteilung, auß Joh. XVII. 17. Riga 1677. in 8. obl.

Joh. Arndii, Gen. Superint. Ino fügt Sniffis Lümburg, fünf gnißlichn Büchern vom Wafe
in Echistum, außzgo auß uniu windet aufgängnf, und singt einzigen Druckt, über
allen vorzn editions, mit nūnum Annuxrfungn, auß Inm Vol. 5. Luther, Dorsches und
Vareno, von nūnum forgnenüchtfn Theologo inßnre Kirchn mit fñiss. Instamnitu-
gnfragm, und vincln marginalibus, vnzundent, auß allen loca Scripturae von uniu
nargniflagrn, und mit grobnu Littnru gndrufft: Nobis nūn nützlich. Bibl. - Rn-
distr., da man allen capitell und versicul, so in Inm ganzen Büchern citirent und refla-
ren, nargniflagrn fan, unbeknt nūnum nößfignu Registru über dñs doce - und
Instago-Evangelia, und ganzen Catechismum; saint vincln sejönen Diinbildungn,
gebricht. Naßnrit, und Installn nützlich in früßchn versen vnzfaßtnu nößklärungn, auß
gristinischn Instantrn Darinn Inr. ganzen inhalt nūn undn Capitello nüßhalten.
Die Vorze und von einem Apfeller Dicte. An die Diinbildunge haben vielleich toyto gebricht.

In Linckhof, Fishers
Laundt. P. Wendeh
Logratio

Riga A. 1679. in 8. Ex accessionibus, editioni huic Rigeni (quam Lipsiensis anni 1693
in 8., libellis quibusdam aucta Arndianis, alioq; deinceps, expresserunt) verumq; ad-
iectis, Fischeri debentur Praefatio egregia et prolixa (quam piam et doctam Placcius
merito appellat), Emblemata ingeniosa, metricalq; illorum explicaciones, elegantes pari-
ter atque arguta, et preces plenaque, singulis sub junctor capitulo. V. Monitum de his, sub fi-
nem praefationis obvium, Vinc. Placcii T. I. Theatri Anon. et Pseudon., c. II., p. 414., et Jo-
nac Joh. Phragmenii Rigam literatam p. 13.

Biblia V. et N. T. in linguam Livoniae Letticam, Caroli XI., Regis Suecorum, jussu et au-
spiciis, ipsius autem hostatu, a Viris doctis translata, ab ipso in Pastorum Livonicorum + directione atque auxilio,
Synodis revisa, et propriis maximam partem sumptibus, Riga A. 1689. in 4., sub titulo hoc # hoc de filio eius fac:
Cavem Lubecensium Nova anni 1699. literaria, M. Julio, p. 194. 195. recitant edita Letti- Benjeniro, Viquet. Geer.
co: Ha frongta Grafinata, zib Innroa / rongfas Wahr. Es, Eas prunifis un pfiss fa kün: etiam diei potest, quod
ga Injōo kristas frongfas Fundimfhanas no fnum / rongfnum Innroa - dilronfnum, et proprie fletibus ad edi:
Fraronsfnum, Proangli: fnum zib Fennias - Magisternum, un apūstulnum, ñdraꝝ non parum impenderet.
stiff. Tafm Laffronysfam Innroa Grangfbasin par Labbi istai/ifa. V. de hac ver-
sione fac: le Long P. II. Biblioth. Sacra p. 372., Christ. Kelchii Linfländifpn Historia, + e fontibus
P. V. p. 628., Christ. Kortholti (eam honorifice, velut primam lingua concinnatam Livoni-
ca, una cum Fischeri, celebrantis) Tr. de Variis S. Scripturar editionibus, c. 30. p. 371., Henn.
Wittenii Proxat. Tomi I. Diarii Biographici Sec. XVII., Lubecenses (quibus Opus audit pro-
sus insigne, et, ob Ecclesiar commodum, ostynis laudibus dignum) l.c., Joh Alb. Fabricius (Rie-
ger illam A. Jam 1686. produisse perperam credentis) Lib. IV. Bibliotheca Græca, P. I., c. 5.,
p. 194., et Joh. Frid. Mayeri (mentionem Fischeri, ergo docta atque editoris eius, ob hostile,
quo ipsum prosequebatur, odium, omittentis) Historiam Versionis Bibliorum Germanicorum
Lutheri, c. b. s. 8., p. 73. Phil. Jac. Speneri incentiva, quibus nostrum, in labore hoc Biblico,
socius interrupto, occupatum, ut eum absolveret, additis consiliis, A. 1681. et 1687., in suis
hostatus est Epistolis, Parte III. Consiliorum Theolog. Latin. p. 377. 613. leguntur. Ex Inter-
pretibus, quorum opera Versio ista Bibliorum Lettica est adornata, proxcipius fuit Wolfgang Ernestus - (A. chorsle-
Glückius, Præpositus in Livonia Marienburgensis, uti litera me docuevit Joh. Uppendor-
fii, d. 19. Maii A. 1693. exarata, in quibus is etiam indignabundus narrabat, illam tunc nondum,
ob intempestive scrupulosas Praefectorum Rei nummariae observationes, in publicum usum
fuisse distractam. Novi Testamenti, seorsim Lettice et Estonice Riga A. 1685. in 4.,
et Regiomonti A. 1701., editi, mentio apud Longium, l.c. p. 372., occurrit.

Bibliorum V. et N. T. Versio duplex Estonica, Caroli XI., Regis Suecorum auspiciis, Fische-
ri autem hostatu atque directione, itidem concinnata, A. 1688. sub pralo sudas-
se Henn. Wittenius, eusq; narrationem (sed omissa nostri mentione) repetens Joh.
Frid. Mayerus (l.c.), Riga A. 1685. et 1686. in 4. Jam produisse Joh. Alb. Fabricius
(l.c.), ibidem vero A. 1689. in 4. lucem demum vidisse Fac: le Long (l.c.), unicam tan-
tum memorans (l.c.), perhibent. Christ. Kelchius contra (l.c.) Bibliorum, in linguas Letti-
cam pariter atque Estonicam, nostri hostatu, translatorum, mentionem etiam quidem inji-
cit, sed solius Novi Testamenti Versiones Letticam et Estonico-Dorpatensem, in Con-
ventibus Pastorum, ipso Præside, revisas, in lucem tantum produisse, alteram vero Esto-
nicam, in usum Ecclesiæ Wyhyensem, Zeywensem, Oesiliensem vicinorumq; adov-
natam, ob Clericorum dissidia, ineditam adhuc delitescere, testatur.
Tanj Leade Scriptorum omnium Versio e sermone Anglo Germanica, Amstelodami
A. 1694. et 1696. in 8. edita, quam Fischeri debetri Geth. a Maastricht, Syndicus Bremensis,
apud Placcium (T. I. Theatri Anon. et Pseudon., c. II., p. 415.), tradidit, sed mihi nondum

** Huius eiusdem editionis locet. Cetera eiusdem editionis minor est quia ea est
difficiliter legible et certe non potest collaudari. Sed etiam si quaevis opinio non
persuaserit.*

79 v

[Perperam nostro, per Ephr. Proctorium, omnes ymias fraude deceptum, in Indice Autorum,
editioni secunda Bibliothecae Homileticae, A. 1698. excusa, adjecto, tribuuntur. In Epi. t. ligni
zurfchenwong und Brfräffungen, in tres partes divisor, a J. D. in linguam e Belgica transla-
ta Germanicam, et ista Lipsia A. 1692. in 8. publicata. Huius enim versus scriptor est Joh. Fischi-
rus, Batavus, Parochus, per 56 annos, Wijdenesensis, Osterlekkensis, Bovenkarspelensis, Zutphani-
ensis, et tandem Amstelodamensis, d. 22. Apr. A. C. 1694., et atatis 77. defunctus, de quo Ac-
diani a Wesel Sermo funebris, Pet. Rabi Bibliotheca Europa Belgica anni 1694., M. Feby. p.
183. et M. Junr. p. 567. 568. Henr. Lud. Benthemii Hollan. S. f. g. f. Kirchh. - und Orgel-Kat.
P. II. c. 4. p. 374. 375. et Homonymoscopia nostra, Sect. I. c. 3. s. 10. p. 60. Addendaq; eius-
dem, possunt consuli.]

Bona fama Theologum, ast tracta, quam in hac eloquorum narragine de patre meo, cum oblectatione. *Abile! legi!*
illum fuisse, me latuit. De vita eius, et liberis, cetera, haec pertinens adiici. Erat homo gravis, temperamenti cho-
serius. Sedibus dum Riga vivebat, et dijactus concinctor, et habuisse uncinis post meridiem, cum suis paucisque amicis, ministrator,
ad supplicium, qui forte, matutina conione, omiserat. Idem in istud tempore etiam peragiatur in Lycio, ubi otiosum clavigum
di scipuli hora prima romaniiane conseruabat, ad illa que nunc in concione audiuerat, per hora tristim moram, repe-
nit, tenda non enim post meridiem germanico persone in tempore facili cognoscibatur, sed proximodum nunc post sol mani ac mea
statim concione, sacerdos facie cuius, suggestus confundebat, ita hoc idem post meridiem ab alio sacerdote facie sicut erat. Huic
nationi enim primario dicatum erat tempore, similiter ac illud vicinum parvum templum, iuxta gracie religioni traditum.

¶ De genio nostri hoc adhuc addere licetum fit, quod frugalitati, et
parsimonia in omnibus studens, liberalissimus tamen erga egenos fuerit.
quo factum, ut saginus pecuniam ab aliis mutuo petere coactus fuerit.
Atque autem pradiu suum *Brustkun* creditoribus suis tradidit, qui etiam
numeros mutuos datos sufficerent, ex illo receperunt. De qua re valde ga-
debat, cum 1704, illum Magdeburgi, Halam tendens, viderem. Interim conser pag. 61
signum # in fine, verba, nos & ultimos, cetera.

Johannes Fischers, Lubecensis, in schola jam patria felices in studi-

80 142

is progressus fecit literariis, dictis praestitam Herr. Bangesti, Correc. huc
celeberrimi, cui postea A. 1664 ad Rectoris electo dignitatem, carmine
heroico, Hamburga transmisso gratulabatur. (1) Ex ista dignissima A. 1653. in
vixia Acad. Rostach. Vascium (a quo deinceps egredi), f. 1666, contra
adversarios Stadensis instructus est testimonio (2) hucusque collegat, in Ac.
Lofina, A. 1658. Theod. Hatospanium, et Dok. Durrium (3) et in aliis Theolo-

gos alias celebres, Sacri Duci, successu itidem laetissime, habuit curricula.

1. Joh. Herr. à Seela
P. I. Athenar. Dis.

p. 310, f.

2. Seela l.c.

3. Disput. Alch.

Cum Academias Magistri Philosophia ornatus titulo, reliquias Germanicas,
ac iter meditaretur Gallicum, f. 1662, ubi ab amico ipsius quodam
nisi est narratum, in templo in Parochium incidit ricalem, qui soli fere hac
tempore immorata Theologia theoretica ac polemica, contra practicam
autem novis occupato praejudicio, et, in colloquio familiari, Frid. Brecc-
lini Lapidem Pastorum Lydius, nuper editionem, librum appellare Quæste-
rionum scatentem erroribus haud verito, præcepis istud eprobaret ju-
dicium, et ut mentem mutaret et veritatem persuaderet monitis. Ruris apud
studie totus deinde vacaret, quis persuaderet monitis. Ruris apud
hinc mestrio commoratus tempore, Hamburgum, et inde Staden se
contulit, vitamque illic agens privatam, A. 1665 Richardi Baxteri, The-
ologi Angli, Reformati, libellum de Abrogatione sui ipsius necessaria
in lingua à se trascritam germanicam, iuris fecit publici. Quem
cum e. Pastoriis urbis Stadensis, in sermonibus, ex amboce facto habi-
bis, unus felo præcipiti, tanquam fanaticum et extrapolator, improbarat,
alius vero laudaret, et cum nostro defenderet, Sacra inter illos on-
ta est controversia, scriptis aliquot continuata criticis, et agre han-
dem, postquam ab utraque parte Collegiorum in Academias Germanicas
Lutheranis Theologicorum conquiri coeparent Iudicia, tribus istorum,
versioni patrocinatis Fischerianæ, popita. Functum et scripta illa
critica, et Iudicia Academica, producunt perhibentur, in Sylloge peculia-
ri A. 1669 (4) sub titulo, Agnus dei Zanchorien in Religionem suam, excusa.
Litam istam, oblivione proponendam iam sepultam, animo hostili, et
censura, ob hunc, iniquiori, Fischeri, A. 1693, iterum eprobavit Dok. Fried.
Alayens, disseminatorum librorum hereticorum verbis cum accusare
haud veritus sequentibus, (5) Do maestro dor von G. B. Tyssen so fort
gezwungen. H. Lipp in Livland, monachus gantz Stadt Zongwes gebor-
Rau, als redigerer u. uil Calvinippon Luefam vorscribat, u. scribit;
Dom. dicitur Theologi zu Grisgronalds dicit Wapfford gesagt Domian,
u. dicitur Theologi zu Uzsal afferunt uox ipso sines vobis responsum.
Controversia Stadensis occasione, et Pastore, qui in hac Paraphrase ipsius
 fuerat,

faerat, conneadante, à Christiano Augusto, Comite Palatino, familia Neoburgio Sulzbacensis, Principe Pontificis quidea, sed pio, prudente, moderato et erido, non multo post ad supremam Ecclesiasticam in ditributis suis Lutheranorum vocabatur episcopum, usque, licet aliquando munus istud recusaret, ingenti cum illarum commendo, quod Princeps omnia illius consilia, de christiane mo legente emendando approbaret, et exequuntur, auspicio proficiebat. Testem allego D. Phil. Sac. Spezera, Theologum eodem, quo ipse, vera pietatis felo flagrantem, quocum officio

6. Tom. I. Cons. Th. hoc fugens, amicitiam contraxit intimam, ita de Pylade hoc
Lat. C. 2. a. 3. p. 263.
fuo scribentem (6) tanto feliores illi sunt, quibus tales Princeps
costitutus datus, qui, cum à religione ipsi alieni sint, pietatem tamen
pugna ejus regulas promoveret et cupiunt, et juvent. Ubi memini
ex maxime reverendi Domini Fischeri (qui nunc generalis Li-
voniae Superintendens est, prius vero Ecclesiastica Principatus
Sulzbacensis moderator erat) ore audiuisse, non facile se illum
confilium suppeditasse, quo in nostris Ecclesiis, Principatu isti
subjectis, Christianismus verius promoveretur, quod non confessim
Principem habuerit affectationem, qui adeo etiam suam praebebat
authoritatem, ut aliis parandi esset necessitas. Ita recte divi-
nam predicamus sapientissimam directionem, qua suis etiam
benefacit per eos, qua Ecclesia nostra membra non sunt. Quid
quod, ut ab alio Nostri amico, accepi, cum aula Sulzbacensis
Cancellarium, hominem impium, à baptismo infectum, cuius sus-
ceptor, quem vocant, ille erat designatus, arcuifel, a Princepe
hoc est defensus, et agerrime tandem A. 1673 dimisus. Hoc
eum anno in Livoniam, per Carolem XI. Sveciam Regem, interprete

7. Don. Ad. Phrag. menii Riga litteral. comite Tottio, Prorege Livonico, mense Septembri, ad Superiateredes.
et Preuemannii Riga litter. 1698. his provinceis ihsius generalis evocabatur officium. (7) et licet
inauguratio technis Ecclesiastica quorundam, sibi à felo taati
Præxeos Christiana et ecclesiastica curazias iegodidere metierium,
spatio fere impediretur annis, Riga d. 23 Julij A. 1674 sermone
facto in locum Terem. XV. 19. 20. 21. publice habito, illi proficiebatur.

8. Phragmenius. (8) Cui muneri alio non multo post dignitates Praefides Protosynedrii
9. Phragmen. et ecclasiastici, Academia Dorpatensis Procancelarii (9) et Professori,
Preuemannius, Up. Theologi, in eadem primarii (10), cum Episcopi titulo, et supraea facrorum
pendorfii Discipulis et Successor. metropoleos Rigaensis ephoria, beneficio accesserunt regio. Singulis, Theo-
10. Henr. Wittesii Exi mepor. Tom. II. Diana Biographia. logus

quis hic, non solum eruditio episcopis, sed et sanctitate vita, non
 sumque rariori, et deo gloriam divinam promovere, coetumque fa-
 vorum vitia emendandi epidemia, ardentesimo, plenisque aliis <sup>11. In homony-
micoia s. I.
c. 3.</sup>
 superior, ita est functus; ut novi gentis Livonorum apostoli elogi-
 um alibi ^(11.) jam ei tributum, ingenti praesertim de nudibus agricultorum
 illius animis accuratore Christiani, plenisque hactenus nominetenuis
 saltem cogniti, notitia imbuerdis, proprieque ejusdem vera aspe-
 faciendis, sollicitudine, meruisse videatur. Caroli enim XI. Pre-
 conum Monarcha, cuius opem in conatibus his sacris arduis, sape,
 nec fructu, implorabat, auxiliū, non solum Academiam Dorpatensem
 A. 1690, habita, d. 22 Augusti solemni Oratione, ut Procancelaria
 illius officio, sibi commisso satisfaceret, instauravit Perraviam,
 velut locum commodiorem, Dorpato deinde A. 1699 translatam,
 siq[ue]amque, Livonia Metropolis, A. 1677. Athenaeo novo, (cui Uppen-
 dorffius nostras praficiebat) exornavit regio, sed in universa etiam
 regione scholas p[ro]pria Lingua Livonorum vernacula triviales (qua
 ob causas hactenus non tolerata erant politicas) re vulgo in reli- <sup>12. Kelchii Lof-
tyni</sup>
 gione ac literarum rudimentis proficiendi deeret occasio, curavit
 apeniri. ⁽¹²⁾ In eudem utrum, ipso hostatore et ex jodicatu, Biblia sacra,
 per interpretes, quos ope, consilioque juvabat, idoneos, in tres Livonia
 Dialectos, Letticam, duplēcique Esthonicam, quas translata, et ex iehi
 (de quibus in Scriptorum plura dicentur Indice) versionibus, duas, Letti-
 ca scilicet, et Esthonica-Dorpataens, ab eo in Sacerdotum, quibus ^{13. Kelchius.}
 praerat, revisa Lynodis, ac deinde sumtibus polissimum edita pro-
 priis, regia tamen sublevatis misericordia. Esthonica contra altera
 in Ecclesiasticum Wykierium, Denecium, Cefiliacium, aliasque
 vicinarum, usum concinata, ob Clericonum, lucem non vidit, diffi-
 dicum, sed adhuc deliteſci inedita. ⁽¹³⁾ Conatus Nostr, atq[ue] b[ea]tiss- <sup>14. P. III. Confition
Theolog.</sup>
 yav, incolas Ingric, Livonis vicinos, a sacris Russicis, ad Lutherana,
 fine vi tamen illa, traducendi, a Phil. Tac. Spenero, in Epistola ad ip-
 sum A. 1687 epata ⁽¹⁴⁾ hisce verbis est celebratus: Circa conversionem
 Ingricam vestram laudo industriam et fidem, nec piis grave futurum,
 quod a brachio Seculari opem viri sperare potestis, modo non prohi-
 beamini Evangelicis uti mediis, quibus benedictio divina neutiquam
 deeret potest, nec Moscius illis irasci. Nam, cum forte haberet hoc gen[us]
 de quo conquescoetur, si fidei focū, gracuaque exhibita vi, ad nostra
 facia p[re]stata derentur; omnis tamen querelerum vis perit, si ostendatur,
 non aliud vos egisse, quam ut lucem verbi divisi praferretis hominibus,
 eisque divinorum omnium ignaris, et non alios Ecclesia nostra addi-
 uerctis, quaa volentes, atque obviis. Eida ē p[re]missa. Speneri epistola
 ad illum

illium Theologicae sedecim Parte III. Confitionum theologicorum, Francof. 1709,
excusorum, paginis 34 leguntur, sed suppresso ipsius nomine
Confessio etiam et Fischerus (scilicet Vita historiam ab alio scriptor
nullibi hactenus invenire tenuit) mater Longum, Phragmenum,
Kelchium, Preussmannum et Selenium, aliquaque supra jam alle-
gatos, poterunt etiam Speneri confilia theolog. latine Part. I. divers-
is locis ac parte III. diversis locis. Quod. Graenthorstus deus Augus-
tor Fischerum Cap. 3 frugifil deus Glaubigen von Aufz. de Mon-
sion p. 119 seq. et Prog. deus Wafffil von D. Major. Placcii Tom. I.
Theatri Chronymorum et Pseudonymorum, Joh. Fabricii Part. IV. Historia
Biblioth. Fabriciana, Joh. Mayeri (a Selenio allegati) Disser. de
clavis Fischeri, et Homonymoscopia nostra (Scriptores enarrantes
illi cognomines) Lect. I.

Elogia

D. Phil. tac. Spenerius (cuius iudicia aliquot de nostro honori-
fica in vita jam recitavimus historia) Part. III Cons. Theol. Lat. (in E-
pistola ad Petracum) ita et illo: Ex Domino Fischero epud vos
vitio versa, ignoro, id vero feci vivum esse, qui Saltzaci rem di-
viram egregio promovit, et nunc in Livonia idem agit, adeo ut ex
ipsius confitis divina accidente benedictione, plurimum Ecclesia
promittam. Eadem P. III. Theologis cum annumerat pietatis promon-
tiori faventibus, multang spem facientibus nova lucis Septen-
tronem illustratrix, p. 388 Virum tam insigniter de causa Dei
merentem, alici Deo Ecclae, Theologum primaria dignationis
et exquisita prudentia felicitat.

A secundem Spenero, in Tract. von der frugifil deus Glaubigen,
von Aufz. de Monssen in Graecosacorum nosherappel-
latur, deus in die Gottos Graecosacrum vostro filio
Lioflandis General Superintendant - deus in die Gottos
Graecosacrum, und nach Roto, nich minor Liofa, nien-
niedeborn filio von Gottos Graecos, und die Wafffil alben,
in Jungen lief ein zitzen ihm, Christus Riegsfil, und Theologissa
Handel sondrouende Gen. Superint in Liofland (von dem die
D. Major, n. auctor, was der Rumpf, und jeder Ständer darin
wolfe soij, oder rieß soij, zu einem von Grotte außen solken)
Nec non, ein wohlgelaster Theologus, deus sicut Rhetorica-
tionibus und blott Gloriens rieß aber oponit Cäsi, sondern, mir er
die Wafffil bräfig warbot, also siue ergou alle vorbaßen
gen Doctriis in gründlich dasipallion gospofit ist. Coaf Eged.
Prog. deus Wafffil master D. Major, ubi omnes proffisione uen-
nofflerordwoulon Mancos, et Graenthorstus deus Augus-
tor Fischerus

L. 821 46

tym, c. 3. ubi viros in die hinc hunc condonum manus, et
contingit deus tue pro domine Petrus Elogia Fischiros tribuitur.
Christ. Kortholts, in Tract et variis S.S. editionibus, edit. sec. anni 1686
Vir audit feli Bonus Dei plenus, deg Ecclesia, praesertim illorum lo-
corum (Livonia scilicet) praelate meritus. Cluverio (T. I. Nova criseos
temporum, num. 52) in multorum Theologus. Joh. Fabricius,
Vir de literis agere ac pietatis studio praelate meritus

Scripta edita. I Latina.

Disput. de Libertate Christiana contra iugum traditionem exponen-
tientia, Praefide Theodoro Hakespanno, Altorfii 1658
Pentas Miscellan. Philosophic. Praefide Joh. Conr. Durio proposita Altorf
1659. Dogmatum fidei Christianae, ex S.S. iuxta Litteram Augustanam Conf.
repetitorum, Decas I. in Synodo Livon. dioecesana, qua Verda, A. 1676
habebat ad disputandum proposita, Riga 1676.
Emiss. Decas II. in Synodo, qua Dorpati, 1690, proposita, Riga 1690.
Vide Phragmenii Riganam literatam.

II Scripta Germanica et Livonica

Propria
Christiani conscientiosi hominibus, datus ex fragor, ob in den
Lutherischen Religion Roman polig worden, Praeceptorum non Christiano
no. Alethophilus, Theol. Studio. So ist Luther gefiget, der Eyzel Christiani
conscientiosi solleß. Prodix circa A. 1670, n. 4. ac deinde fine
mentione loci, A. 1682 ac 1714 in 2. recidebat. Quibus editionibus
litteris etiam A. 1712 in 12 est addenda, si fidem catalogus mercator
nuadinalis. In hoc responso Christ. Alethophilus, sive (quem sub latra
ista latere Phil. Sac. Speerius, P. I. Cons. Theol. Latin. decepti) Fischi
noster perperam enim id à Vinc Placcio, Tom. II. Theatr. Antagonium
et Pseudon. Valentini Alberti Theologo Lips. Itera quaedam Autocrit
auf Christ. Conscientiosi hominibus ac allo frangolippe Cui-
veritatem Lipsia 1670, in 4 impressa, scripti contra eundem adver-
sarium, ab hoc diversi, Autori à Christoph. Aug. Heumann autem in
Schediarmate de libris Anon. et Pseudon. P. II. erronea literarum initia-
lum, J. F. quibz Paulus Antonius in Notis ad Concilii Trid. Dogmata
Ritorem designaverat, Interpretatio decepto Teach. Tellero, Prof.
Lippiensi tribuitur) epaniini Subjecta est Epist. XII. Conscientiosi
scriptoris itidem Pseudonymi (quem Joh. Schefflerus Medicum Lipsius
ad Pontificios transgessum fuisse, illius moribundi postea docuit
confessio, teste Val. Alberti Rafal. Itera quaedam leprosa Graecorum ubi
d. galathus scriptum Florim. Ramundi in Joh. Scheffleri A. 1670
sub sequenti edita titulo: hominibus ac allo frangol. Universitate,
in volvam ex f. Compton scriptum proponitur, in zu vobis omnes fratres,

1. Ob es in der Lutetia per Religionem Romam prolig erorden, mox si nupt
 de Catholico ipso, in den alios, sec. omnes Doctores de Relig. Tr. Capit.
 11. Ob das jomige Sec. Catholico poy, dir su gomenet wird, oder, man
 so Sec. nufft ipso, molifo vo dann poy? Scriptori hinc apostolida
 jam meditanti, Scouperusque suis tanta satisficeri postulata eviden-
 tia, ut iudicio sue privato (in controversiis religiosis, uti contra-
 debat, non adhibeatur) haec opus esset ad verum & falso defensio-
 dum, à Fischeri folide est responsum, cum aplausu tum alienum
 tum praeferim Speneri, opusculum hoc, in Conf. Theol. Art. T. III et
 T. I. honorifice commendatus, et loco ultimo (T. I.) ita de illo feri-
 bentis: Repponsum hoc 2da vice recipitur est, dignum, quod à Te,
 et omib[us] qui cum Pontificis conversari necesse habeat, diligenter
 et cum cura legatur. Cum jam acto et plures anni effluerint, quod
 vice prima libelleis prodit, nullus inventus est, qui in eo refallen-
 do periculum virium facere auderet; cum tamen sciam verum
 illustrem ingesti prelio empitrum fuisse, si quis cum successu
 id facere quivisset. Sed maaebit hoc etiam libello invicta veritas.
 Quibus gemina sunt, qua in ejusd. Speneri Gustola ad Amicum
 von der maßenden Gofahr von dem Fabrykum, A. 1681. separata
 P. IV. der Theol. London Art. I. S. VII. leguntur: Mir dörst am
 waffaum, daß darf niez roßgogründt, Drift, u. Ruster
 scripta, des fabrykums Augund, und Gründ vongefollet, und
 solle mehr, als vorhin, unter die Leute gebracht worden. Ein-
 zu folo ist folo waffaum, so auf dorrogen, noch vor dor Mop,
 solle winter aufzogologt worden Chr. Etchopheli Autoren
 auf Chr. Conf. Londraum, welche mißt mir von mit, sondern
 von vielen Verhandlungen, su nova Politici, als Prodigorum, nov
 das folideste gefalton wird, unter alten deinen, welche von
 dorrogen zeit auszogangen. So ist gewisst gogen die allgo-
 moius Augriff des Fayston, von dor Bamf, u. enform per-
 digt Aul, u. wird doron, welche studiit fahen ein vollig
 Vergangen gebou u. sic etenam gogen die Verfifteney. Hingegen
 aufft ist nicht daß sus jomals nix vor dor Fayston unterschafft
 wird, welches zu refutieren, oder, da so nix vor sichem wird,
 bin ich verufest, so wird alond abgerufen. Imque navi tamen Re-
 Gronen Fischerianum (scipio Autorem ignorabat) D. Joh. Brevingius
 Protonotarius Apostolicus, Collegiig Canonorum in ecclesie S. Barthol.
 Francofurtana Decanu et Scholasticus in Scripto Regesta. St. 1683,